

Nevědomost je naše chyba

„Pro mladé středoškoláky je 17. listopad zcela neznámým pojmem.“

„Tehdy nežili, je to pro ně pravěk.“

„Houby se zajímají o naši zemi.“

To jsou jen některé z těch slušnějších názorů na povědomí náctiletých o sametové revoluci, je nám často, především generací Husákových dětí vyčítáno, že nic nevíme. A já bohužel musím souhlasit. Chodit se ptát do osmé nebo deváté třídy, co že to ta revoluce vlastně byla, nemá cenu. Většina z nich nebude vědět, protože osmička končila první světovou a devítka přece druhou.

O tom, že plat učitelů je s prominutím směšný, mluvit ani nebudu, množství peněz, které investujeme do školství je hanba našeho národa. Ráda bych se pozastavila nad tím, jak se vyučuje a jak jsou nastavené dějepisné osnovy. Ovšem můžete namítat, že se přece máme zajímat sami, což je naprostá pravda, ale nalijme si čistého vína, co zajímalo vás, když vám bylo 14-15? My do moudrosti musíme ještě dospět, jako jste i vy museli, a proto nám to, prosím, nevyčítejte.

Na prvním stupni máme vlastivědu. Probíráme, proč prší a kde leží Středočeský kraj. V šesté třídě, prvním ročníku s dějepisem, začínáme s pravěkem a za tři roky se dostaneme do roku 1918, na konec první světové války. Na to, že ale o Tutanchamonovi nebo Karlu IV. moc nevíme, učíme se o nich mnohdy mnohem víc než o třeba Janu Zajícovi. Například právě středověk je doba, která i když se nás dotýká a svým způsobem nás dodnes ovlivňuje, má na nás ale vcelku mizivý dopad v porovnání s druhou polovinou dvacátého století.

Nastoupíte do deváté třídy. První republika se probírá až do Vánoc a pak nastane doba druhé světové války. Druhá světová válka je zajímavé a drastické téma a tak se mu přece musí věnovat spousta času. Někdy až do konce dubna. Pak jsou přijímačky a po nich už pozor nikdo nedává. Vlastně prochrápeme ty dva měsíce, kdy se učíme o druhé polovině minulého století. Pokud se o ní vůbec učíme.

Minulé století má na nás obrovský dopad, jak jsem již řekla. To nepopřeme. Někteří lidé, kteří byli v komunistické straně a podporovali Husáka, žijí dodnes a hrstka z nich učí dějepis. Právě ta hrstka se bojí, že by žáci mohli zjistit, že byli za jedno s Rusákama a tak se rozhodnou moderní dějiny zcela přeskočit. A já je možná trochu chápu, děti jsou zlé, ale zároveň si myslím, že bychom jim mohli odpustit, nemusí se nás bát.

Komunismus byl, je a bude líbivý. On musí být. Avšak je zcela nerealizovatelný, pokud přijde do styku se skutečnými lidmi. To, že jste naletěli zrůdné ideologii, by se možná dalo pochopit, byli jste naivní a hesla jako „Práce a domov pro všechny“ znějí lákavě dodnes. Pokud jste se ze své chyby poučili a uznali jste ji, za mě budiz vám odpuštěno.

Další strašák moderních dějin: Pokud jste dobu útlaku komunisty zažili, je zcela nemožné ji podat alespoň trochu objektivně, protože v učebnici je to jinak, než si to pamatujete a tak je mnohem jednodušší se na ni vykašlat, když nevíte, jak ji vlastně žákům podat. (A navíc budou prázdniny a tak už stejně nikdo nedává pozor.)

Dějepis je nesmírně důležitý. Historie se občas opakuje a my se musíme poučit z chyb druhých, aby se nekonala další světová válka. Na moderní dějiny musí být více času, protože jinak prostě nepřinutíte náctileté, aby se zajímali sami. Teenageři bývají více sobečtí a bez zájmu o okolí, tak to je a v každé generaci bude. I vy jste tací byli a naše děti taky takové budou. S tím nic nezměníme, ale můžeme jít lepšimu povědomí naproti. No a když konečně zvládneme co zvládnout máme, přijdeme na střední školu, kde se znovu setkáme s dalším dějepisářem. A víte, od jakého období budeme začínat?